# Ankenævnet *for* Forsikring

Den 1. maj 2019 blev i sag nr. 93087:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

LB Forsikring A/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har en bygningsforsikring.

I klageskema af 11/11 2018 til nævnet har klageren bl.a. anført:

> "**Kort redegørelse for sagen**
> Huset anvendes som sommerhus. Hvert år i oktober måned (siden 2004) har jeg tændt for fyret, for at have varme på huset. I alle tidligere år, har vi ikke haft problemer med frosne vandrør, selv om der har været år, hvor der har været så koldt, at vi har kunnet køre på fjorden med traktor.
> 8. marts d.å. blev jeg kontaktet af naboen på …, at der løb vand i huset.
> Der blev konstateret at vandes skyldes frostsprængt vandrør. LB påstår at det skyldes vejret, men jeg påstår, at årsagen må være, at fyret var gået i stå. Jeg har undersøgt, om forsyningsselskabet (el) kunne registrere hvornår et strømsvigt var indtruffet, men det er ikke muligt.
> Jeg bad om at få sagen genoptaget igen, da jeg fornylig ville starte fyret igen, for at sætte varme på for vinteren. I den forbindelse konstaterede jeg, at der også var sprængt et varmerør. Jeg kunne ikke forstille mig, at vand der er er opvarmet og cirkulerer ved hjælp at en cirkulationspumpe kan fryse. Jeg tænkte derfor, at denne opdagelse kunne bevise, at fyret var stoppet og derved årsag til frostsprængningen af vandrøret.
> Denne påstand afviser LB.
> Det er denne afgørelse jeg klager over, da jeg ikke kan se, hvordan jeg har mulighed for at sandsynliggøre om der har været strømsvigt.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> Jeg ønsker, at LB godtager min påstand om, at der har været et svigt i varmeforsyningen i huset."

Selskabet har i brev af 28/11 2018 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

> "Vores medlem har et sommerhus, der er beliggende direkte til [fjord]. Rør til både brugsvand og vandbåren opvarmning er placeret i sommerhusets tagrum, der er isoleret mod stueetagen samt mod skunkvæggen - men ikke mod tagfladen. Det betyder, at der kan blive meget koldt i tagrummet, da kulde trænger ind udefra, mens varme fra huset ikke finder vej til tagrummet. Hertil kommer, at der ikke findes opvarmningskilder på husets 1. sal.
>
> Vores medlem anmeldte den 8. marts 2018, at han var blevet kontaktet af en nabo, der kunne høre, at vandet løb i sommerhuset. Vores medlem konstaterede herefter, at der var vand på alle gulve og lofter i stueetagen. Det blev senere konstateret, at et vandrør i skunken var frostsprængt.
>
> Vi afviste at dække den anmeldte frostsprængningsskade under henvisning til, at årsagen hertil ikke var et tilfældigt svigt i varmeforsyningen. Vandrøret var sprunget pga. kuldepåvirkning, hvorefter fyret gik ud pga. vand i termostaten, hvorefter fyret slog relæet fra.
>
> Vores medlem kontaktede os den 18. oktober 2018, da han havde konstateret, at der i februar/marts 2018 også var sket frostsprængning af et varmerør, der tillige befandt sig i husets tagrum. Det var vores medlems opfattelse, at han derved havde sandsynliggjort, at årsagen til frostsprængningerne var et tilfældigt svigt i varmeforsyningen.
>
> Det fremgår af forsikringsvilkårenes pkt. 6.1.b, at vi dækker skade som følge af frostsprængning af rør, når årsagen er tilfældig svigtende varmeforsyning.
>
> Efter en fornyet gennemgang af sagen må vi fastholde, at det ikke er sandsynliggjort, at de anmeldte frostsprængninger har årsag i et tilfældigt svigt i varmeforsyningen.
>
> Vores medlems sommerhus er beliggende direkte til [fjord] mod øst. Frostsprængningerne er opstået efter en periode med 'sibirisk kulde' – dagsfrost og kraftig vind fra øst. De frostsprængte rør befandt sig et tagrum, der ikke var isoleret mod tagfladen og således ganske koldt. Hertil kommer, at husets 1. sal er uden varmekilder, ligesom der i tagrummet er isoleret mod stueetagen og skunkvæggen hvorefter evt. varme fra huset ikke kan trænge ud i tagrummet.
>
> Det er vores medlems opfattelse, at et varmerør ikke kan frostsprænge, da dette indeholder varmt vand, der cirkulerer. Dette er dog ikke afgørende for dækningen, da frostsprængningen i varmerøret er en følgeskade efter frostsprængningen af brugsvandsrøret.
>
> Som følge af vandskaderne opstået efter det frostsprængte brugsvandsrør, blev det konstateret, at fyret slog relæet fra, da der var kommet vand i fyrets termostat. Det betyder følgelig, at opvarmningen af huset stoppede som en følge af frostsprængningen af brugsvandsrøret. Herefter var muligt for varmerøret at frostsprænge på grund af den iskolde omkringliggende luft i loftrummet.
>
> Vi kan således ikke tilbyde at dække de anmeldte skader. Frostsprængningen af varmerøret er en følge efter frostsprængningen af brugsvandrøret, der ikke havde årsag i et tilfældigt svigt i varmeforsyningen."

Klageren har i kommentar af 13/1 2019 til nævnet bl.a. anført:

> "Som tidligere beskrevet har vi haft huset på [adresse] siden 2005. Vi har i alle årene haft oliefyret kørende fra oktober/november til foråret. Vi har aldrig haft problemer med frosne vandrør.
> Vi har konstateret, at der har været en mår i skunken, men LB påstår, at isoleringen ikke var beskadiget. Jeg kan ikke modbevise dette, da LB har ødelagt isoleringen i forbindelse med besigtigelse af skaden.
>
> Sammen med fyret er der en cirkulationspumpe. Cirkulationspumpen er altid tændt samtidig med fyret kører. LB påstår, at rør med varmt cirkulerende vand (40 grader) kan fryse. Jeg påstår, at varmt cirkulerende vand ikke kan fryse.
>
> Vandskaden blev konstateret den 8. marts, hvor temperaturen igen var stigende. Efterfølgende konstateres skaden som sprængt vandrør.
>
> I bygningsskaderapporten har taksator skrevet under 21-03-2018: 'Der er overgang i fyret, der er vist heller ikke vand på fyret, formentlig p.g.a. frostsprængning'. Denne oplysning har jeg ikke fået tidligere, jeg opdagede det selv i forbindelse med at fyret igen skulle tændes i efteråret 2018.
>
> LB har bemærkninger til vand i fyrets termostat, at fyret igen kører efter tømning af denne. Strømmen til fyret tages fra en byggetavle, da relæet er taget fra på grund af vandskaden og ødelagte lofter. Om der er en fejl på relæet, og derved afbrydelse af fyret, er ikke blevet undersøgt, da strømmen til hele huset ikke er genetableret endnu.
>
> Min påstand er, at fyret er blevet afbrudt, hvorefter skaden er sket. Beviset er de frosne varmerør, da cirkulerende varmt vand ikke kan fryse. Hvis fyret er blevet afbrudt efter vandskaden er sket, burde varmerørene ikke været beskadiget, da frosten efter den 8. marts var betydelig mindre."

Selskabet har i brev af 29/1 2019 til nævnet bl.a. anført:

> "Vi har modtaget vores medlems supplerende indlæg af 13. januar 2019 og skal indledningsvist præcisere, at vi selvfølgelig ikke har ødelagt isoleringen i vores medlems sommerhus. Vores taksator har flyttet på isoleringen for at kunne besigtige selve bruddet i vandrøret. Der er tale om, at der er flyttet lidt på isoleringen på et areal mindre end ½ m2.
>
> Vores medlem henviser i sit seneste indlæg til, at der tillige har været en mår i skunken. Vi antager, at han derved henviser til, at denne kan have ødelagt en del af isoleringen? Uanset om dette måtte være tilfældet, er det et krav for dækning, at årsagen til frostsprængningerne var et tilfældigt svigt i varmeforsyningen. Isoleringen er ikke en del af husets varmeforsyning, hvorfor en mårs eventuelle besøg er uden betydning i nærværende sag.
>
> Herudover må vi fastholde, at frostsprængningen i varmerøret er en følge af frostsprængningen af brugsvandsrøret, der ikke havde årsag i et tilfældigt svigt i varmeforsyningen.

> Vandskaderne efter det frostsprængte vandrør medførte, at fyret slog relæet fra, hvorefter der ikke længere cirkulerede varmt vand i varmerørene. På grund af den iskolde luft i loftrummet var der herefter tillige muligt for varmerørene at springe.
>
> Vi skal afslutningsvist bemærke, at det ikke er usædvanligt, at en frostsprængning først konstateres, når temperaturerne igen er stigende. Dette er langt fra ensbetydende med, at frostsprængningerne først skete på dette tidspunkt. Det er alene udtryk for, at det først er på dette tidspunkt, at vandet i vand- og varmerør tør en smule, hvorefter det kan løbe ud af de frostsprængte rør."

Til dette har klageren fremsendt kommentar af 30/1 2019, hvori det bl.a. er anført:

> "Jeg er enig med LB, at frostsprængningen først konstateres i forbindelse med at temperaturen steg. Det kan dog undre mig, at LB så samtidig påstår, at varmerørene skulle fryse, når temperaturen er steget så meget at vandet ikke længere er frosset i vandrørene.
> LB påstår jo, at fyret først er gået i stå i forbindelse med, at der er kommet vand ud af vandrørene. Så snart der blev lavet strøm igen, uden om relæet og uden forbindelse til hele lysnettet i huset, blev fyret tændt igen.
> Der har ikke været muligt, at afprøve om der er fejl i installationerne, da den midlertidige strømforsyning er lavet som byggestrøm. Det vil sige, at der ikke er strøm til kontakterne i hele huset."

Nævnet har fået forelagt selskabets bygningsskaderapport, parternes korrespondance, billedrapport, tegninger af huset og oversigt over temperatur- og vindforholdene i februar og marts 2018. Nævnet har også fået forelagt andre bilag fra sagen, hvoraf uddrag gengives nedenfor.

Klageren har bl.a. anført i sin anmeldelse af 8/3 2018:

> "Beskrivelse: Jeg blev i dag kontaktet af nabo til [adresse]. Han kunne høre at der løb vand i mit sommerhus. Naboen fik lukket for vandet, og jeg har i aften tilset huset. Der er vand på alle gulve og lofter i stueetagen. Jeg har ikke kunnet tage billeder, da der ingen strøm er i huset. Jeg har ikke overblik over skaden."

Af håndværkertaksators (VVS-firmas) besigtigelsesrapport af 13/3 2018 fremgår bl.a.:

> "Skadebeskrivelse
> Stor vandskade da vandet er fosset ned fra skunk
> …
> Konklusion i forbindelse med undersøgelse af oliefyr
> - Olie stand, der er olie på tanken
> - Når der tændes for oliefyr slår relæ fra
> - Der er vand i DTO (dobbelt kedel termostat) Vandet er kommet fra det frostsprængte rør
> - Når denne kobles fra starter fyret
> Dvs. at oliefyret først er gået ud efter at vandrøret frostsprængte, og derfor har der ikke været tilstrækkelig varme på huset når det kan ske.

Med dette afvises skaden."

Af bygningstaksators notat af 22/3 2018 fremgår bl.a.:

"Huset ligger helt ud til fjorden mod øst, og skaden er opstået under den lange kolde periode med Sibirsk kulde fra øst. Vandrør er placeret i skunken, hvor der er isolering ned mod stueetagen, samt isolering på skunkvæg, så der har ikke kunnet komme nok varme ud til de isolerede vandrør i skunken, derfor er der kommet en frostsprængning. Der er herefter løbet vand ud på gulvet på 1.sal. Fra det sprængte rør, og vandet er løbet ned gennem etageadskillelsen, hvor der på et tidspunkt er kommet vand i elinstallationer og vand til termostaten til fyret, som er placeret i stueetagen. Strømmen er gået og fyret er stoppet.

Der har været elektriker i huset, og konstateret at der er vand i elinstallationer. Han har frakoblet husets elinstallationer, og kun tilkoblet fyret og en byggestrømstavle.

Der har været oliefyrsmontør i huset, og konstateret at der var vand i termostaten til fyret, som han tømte af. Termostaten er placeret i den gråboks oven på fyret, herudover er der ikke noget galt med.

Medlem var oppe i huset i går aftes, for at opsætte en affugter. Her kunne han starte fyret op, og sætte varme på huset igen.

Medlem er orienteret pr. tlf. at skaden ikke er dækningsberettiget, samt våde bygningsmaterialer skal fjernes og bygningen herefter affugtes, for at undgå skimmel i bygningen."

Af selskabets brev af 19/4 2018 til klageren fremgår bl.a.:

"Vores håndværkstaksator … har besigtiget skaden. Han kunne konstatere, at vandet var strømmet fra et frostsprængt vandrør i skunken. Han undersøgte i den forbindelse oliefyret og kunne konstatere, at der var olie på fyret. [Håndværkertaksator] bestilte endvidere en oliefyrsmontør, som har gennemgået dit fyr. Når montøren tændte fyret, slog relæet fra. Det viste sig, at der var vand i termostaten til kedlen - vand der kun kan være komme fra det frostsprængte rør, som er løbet ned gennem loftet. Montøren tømte vandet ud af termostaten til fyret, og herefter kunne fyret starte op igen.

Skaden er også blevet besigtiget af vores interne taksator. Da han åbnede ud til skunken følte han en kold vind fra taget. Han kunne konstatere, at det frostsprængte rør befandt sig i skunken, hvor der var isoleret ned mod stueetagen og på skunkvæggen.
…
Når vandrør er placeret som tilfældet er, har varmen fra huset ikke i tilstrækkelig grad kunnet trænge ud til røret i skunken, der vender ud til fjorden mod øst. Henset til at skaden er sket i den periode, vi lige har haft med kraftig kulde fra øst, samt det forhold, at der ikke har kunnet konstateres fejl ved fyret, som først er gået ud efter, at der kom vand i termostaten, er det vores vurdering, at årsagen til frostsprængningen ikke er tilfældigt svigtende varmeforsyning, men derimod at skunkrummet ikke har været tilstrækkeligt opvarmet eller isoleret, til at undgå en skade som den skete. Vi må derfor fastholde, at vi ikke kan tilbyde at yde dækning for vandskaden."

6. 93087

Af klagerens anmeldelse af 15/10 2018 til selskabet fremgår bl.a.:

> "Jeg vil bede om, at få genoptaget ovennævnte sag.
>
> Jeg har været i mit sommerhus i dag for at gøre klar til vinteren.
>
> Da jeg tændte fyret, blev jeg opmærksom på, at der ikke kom varme i alle radiatorerne. Derfor forsøgte jeg at få mere vand på systemet. Der begyndte at komme vand fra loftet i fyrrummet. Det vil sige, at der er skade på varmerørene.
>
> Jeg har ikke tidligere kunne påvise, at fyret er stoppet og derefter er der sket frostskade på vandrørene. Når der er skade på varmerørene, må fyret været gået i stå. Der vil ikke kunne komme frost i varmerørene, hvis fyret er i gang.
> …
> I forbindelse med at tilse skaden, har der kun været fokus på det sprængte vandrør, men det viser sig, at der også er et sprængt varmerør."

Af bygningstaksators interne notat af 19/10 2018 fremgår bl.a.:

> "Genbesigtiget skaden i dag.
>
> Der er også brud på varmerør …
> …
> Vi har stort set aldrig skader på rør i skunk, undtagen når det er frostsprængning.
>
> Det vil ikke være sandsynligt, at der kunne komme en rørskade på et rør i en tør skunk, som ville kunne tømme fyret for vand, og derved stoppe for varmen.
>
> Varmerør og vandrør ligger alle i den kolde skunk. (Koldskunk betyder at der ikke er isoleret ud mod tagbelægningen).
>
> Der er ingen radiator/opvarmning på 1 salen.
>
> Medlem har stadig ikke fundet nogen årsag til tilfældigt svigt i varmeforsyningen.
>
> Om frostsprængningen er på vand- eller varme rør gør ingen forskel."

Af forsikringsbetingelserne 44-2 januar 2018 fremgår bl.a.:

> "6. UDSTRØMNING AF VÆSKER (VANDSKADE) OG FROSTSPRÆNGNING AF RØR
> -Del af indboforsikringen
>
> Forsikringen dækker:
> …
> b. Skade som følge af frostsprængninger når årsagen er tilfældig svigtende varmeforsyning.
>
> Forsikringen dækker ikke:
> a. Frostsprængninger når årsagen er:

…
• Uopvarmet eller utilstrækkeligt opvarmet lokale.
…
13. UDSTRØMNING AF VÆSKER (VANDSKADE) OG FROSTSPRÆNGNING AF RØR
-Del af modulet bygningsbeskadigelse

Forsikringen dækker:
…
b. Skade som følge af frostsprængninger når årsagen er tilfældig svigtende varmeforsyning.

Forsikringen dækker ikke:
a. Frostsprængninger når årsagen er:
…
• Uopvarmet eller utilstrækkeligt opvarmet lokale."

**Nævnet udtaler:**

Klageren anmeldte den 8/3 2018, at der var løbet vand ud i stueetagen i hans sommerhus. Selskabets taksator besigtigede huset den 13/3 2018 og konstaterede, at vandet stammede fra et frostsprængt vandrør på loftet. Den 14/10 2018 tændte klageren på ny for fyret for at gøre sommerhuset klart til vinteren og opdagede, at der løb vand fra et frostsprængt varmerør, som også befandt sig på loftet.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning og har herved blandt andet anført, at "Vores medlems sommerhus er beliggende direkte til [fjord] mod øst. Frostsprængningerne er opstået efter en periode med 'sibirisk kulde' – dagsfrost og kraftig vind fra øst. De frostsprængte rør befandt sig et tagrum, der ikke var isoleret mod tagfladen og således ganske koldt. Hertil kommer, at husets 1. sal er uden varmekilder, ligesom der i tagrummet er isoleret mod stueetagen og skunkvæggen hvorefter evt. varme fra huset ikke kan trænge ud i tagrummet".

Selskabet har endvidere anført, at "Vandskaderne efter det frostsprængte vandrør medførte, at fyret slog relæet fra, hvorefter der ikke længere cirkulerede varmt vand i varmerørene. På grund af den iskolde luft i loftrummet var der herefter tillige muligt for varmerørene at springe".

8. 93087

Klageren har blandt andet anført, at "Sammen med fyret er der en cirkulationspumpe. Cirkulationspumpen er altid tændt samtidig med fyret kører. LB påstår, at rør med varmt cirkulerende vand (40 grader) kan fryse. Jeg påstår, at varmt cirkulerende vand ikke kan fryse … Min påstand er, at fyret er blevet afbrudt, hvorefter skaden er sket. Beviset er de frosne varmerør, da cirkulerende varmt vand ikke kan fryse. Hvis fyret er blevet afbrudt efter vandskaden er sket, burde varmerørene ikke været beskadiget, da frosten efter den 8. marts var betydelig mindre".

Ifølge forsikringsbetingelsernes afsnit 6 og 13 om udstrømning af væsker og frostsprængning af rør dækker forsikringen skade som følge af frostsprængninger, når årsagen er tilfældig svigtende varmeforsyning. Forsikringen dækker dog ikke frostsprængninger, når årsagen er uopvarmet eller utilstrækkeligt opvarmet lokale.

Nævnet bemærker indledningsvist, at det efter almindelige forsikringsretlige principper påhviler klageren at bevise, at der foreligger forhold, som udgør en dækningsberettigende skade.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at årsagen til frostsprængningerne af rørene var tilfældigt svigtende varmeforsyning. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at dække de anmeldte vandskader.

Nævnet har blandt andet lagt på, at vandrøret befandt sig i et uopvarmet lokale, og at skaden indtraf i forbindelse med stærk kulde.

Nævnet finder, at klageren ikke har godtgjort, at frostsprængningen skyldes tilfældigt svigt af elforsyningen. Nævnet bemærker i den forbindelse, at det må anses som sandsynligt, at det udstrømmende vand fra det frostsprængte vandrør var årsag til, at relæet og herefter cirkulationspumpen slog fra.

9. 93087

Det, som klageren i øvrigt har anført, herunder at der ikke tidligere har været frostsprængning af vandrør i huset, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

---

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen
formand